ప్రచురణార్హమైన

భారతదేశ సర్వోన్నత న్యాయస్థానము

సివిల్ అప్పిలేట్ అధికార పరిధి

సివిల్ అప్పీల్ నం.__969__OF 2023

SLP (C) నం.22337/2008 నుండి వెలువడింది

బార్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ ఇండియా ...పిటిషనర్ / అప్పీలుదారు

వర్సెస్

బోనీ FOI లా కాలేజ్ మరియు ఇతరులు ...ప్రతివాదులు

WP(C) నం.25/2021

TC(C) నం.16/2011

TC(C) నం.12/2011

TC(C) నం.13/2011

TC(C) నం.36/2011

TC(C) నం.14/2011

TC(C) నం.15/2011

TC(C) నం.75/2012

TC(C) నం.88/2012

WP(C)నం.987/2013

TP(C)నం.692/2015

TC(C)నం.8/2012

TC(C)నం.17/2011

TC(C)నం.18/2011

తీర్పు

సంజయ్ కిషన్ కౌల్, న్యాయమూర్తి.

అనుమతి మంజూరు చేయబడింది.

న్యాయవాదుల చట్టం :

1. న్యాయవాదుల చట్టం , 1961, (ఇకపై "చెప్పబడిన చట్టం"గా సూచిస్తారు) అనేది స్వాతంత్ర్యానంతర కాలంలోని కాలపు అవసరాలకు అనుగుణంగా న్యాయ పరిపాలనలో మార్పు అవసరమని లోతుగా భావించిన పరిణామం. న్యాయపాలన యొక్క సంస్కరణపై నివేదికను తయారు చేసే పనిని లా కమిషన్‌కు అప్పగించారు. ఈలోగా 1953లో ఆల్ ఇండియా బార్ కమిటీ కూడా సిఫార్సులు చేసింది. దీని ఫలితంగా ఆ చట్టం వచ్చింది.

2. ఈ చట్టంలోని అధ్యాయం II రాష్ట్ర బార్ కౌన్సిల్‌లు , బార్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ ఇండియా మరియు వాటి విధులతో వ్యవహరిస్తుంది.

3. పేర్కొన్న చట్టంలోని అధ్యాయం IV న్యాయవాదులకు ప్రాక్టీస్ చేసే హక్కును అందిస్తుంది , వారు మాత్రమే గుర్తింపు పొందిన తరగతి వ్యక్తులు మరియు రాష్ట్ర బార్ కౌన్సిల్‌ల జాబితాలో వారి పేర్లను నమోదు చేస్తారు.

4. ఈ చట్టంలోని సెక్షన్ 7 బార్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ ఇండియా యొక్క విధులను నిబంధిస్తుంది , ఇందులో క్రమశిక్షణా అధికారం, న్యాయవాదుల ప్రయోజనాలను కాపాడే రక్షణ అధికారాలు అలాగే రాష్ట్ర బార్ కౌన్సిల్‌లపై సాధారణ పర్యవేక్షణ మరియు నియంత్రణ ఉంటాయి. ఇంకా, పేర్కొన్న చట్టంలోని సెక్షన్ 49 నిబంధనలను రూపొందించడానికి బార్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ ఇండియా యొక్క సాధారణ అధికారాలను సూచిస్తుంది.

<u>విధానపరమైన చరిత్ర</u>:

5. బార్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ ఇండియా మరియు బోనీ ఫోయ్ లా కాలేజీ మధ్య అసలు వివాదం , ఇక్కడ ప్రతివాది కళాశాల , న్యాయ అధ్యయన కోర్సును కొనసాగించడానికి అనుబంధం కోసం పేర్కొన్న కళాశాల యొక్క దరఖాస్తు కారణంగా తలెత్తింది. ఈ న్యాయస్థానం 29.06.2009న ఒక తనిఖీ బృందాన్ని నియమించింది , అది ప్రతివాద కళాశాలను సందర్శించి , కళాశాల యొక్క మౌలిక సదుపాయాలు మరియు పనితీరులో లోపాలను ఎత్తిచూపుతూ సమగ్ర నివేదికను ఇచ్చింది. 24.08.2009న, ప్రతివాద కళాశాల అనుసరించాల్సిన కొన్ని షరతులను కోర్టు నిర్దేశించింది, వీటిని కళాశాల తర్వాత నెరవేర్చినట్లు పేర్కొంది.

6. ఈ విషయం జరుగుతున్న సమయంలో , 29.06.2009 నాటి ఉత్తర్వు ప్రకారం భారతదేశంలోని వివిధ న్యాయ కళాశాలల్లో అందించబడుతున్న న్యాయ విద్య ప్రమాణాలు క్షీణించడం గురించి పెద్ద ప్రశ్న గమనించబడింది , దీని ఫలితంగా మిస్టర్ గోపాల్ సుబ్రమణియంతో కూడిన కమిటీని నియమించారు, అప్పుడు సొలిసిటర్ జనరల్ ఆఫ్ ఇండియా దాని ఛైర్మన్‌గా; అప్పటి సుప్రీం కోర్ట్ బార్

అసోసియేషన్ ప్రెసిడెంట్ Mr. MN కృష్ణమణి; మరియు Mr. SNP సిన్హా, అప్పటి బార్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ ఇండియా ఛైర్మన్. న్యాయ కళాశాలల అనుబంధం మరియు గుర్తింపుకు సంబంధించిన సమస్యలను పరిశీలించాలని, పరిష్కారాలు అవసరమయ్యే ప్రాంతాలను గుర్తించాలని మరియు ప్రస్తుత నిబంధనల అమలుకు ఆటంకం కలిగించే అంశాలను పరిష్కరించాలని పేర్కొన్న కమిటీని అభ్యర్థించారు. ఈ కోర్టుకు 06.10.2009న ఒక నివేదిక సమర్పించబడింది ("ఇకపై నివేదికగా సూచిస్తారు").

7. న్యాయపరమైన వృత్తి ప్రమాణాలను మెరుగుపరచడానికి రెండు ముఖ్యమైన అంశాలను నివేదిక గుర్తించింది, అనగా, మొదటిగా, బార్ పరీక్షను ప్రవేశ పెట్టడం మరియు రెండవది, బార్‌లో ప్రవేశానికి ముందు ఒక సీనియర్ న్యాయవాది కింద తప్పనిసరిగా అప్రెంటిస్‌షిప్ అవసరం. ఇది క్రింది పరిశీలనలను చేసింది:

ఎ. **భారతదేశంలో బార్ ఎగ్జామినేషన్:** బార్–ఎగ్జామినేషన్ అనేది చాలా కామన్వెల్త్ దేశాలలో బార్‌లో ప్రవేశానికి ముందస్తు షరతు.

బి. **నమోదుకు ముందు శిక్షణ:** ఈ చట్టం అమలులోకి రాకముందే బార్‌లోని సీనియర్ సభ్యునితో శిక్షణ పొందాల్సిన అవసరం ఉంది , ఇందులో కాబోయే న్యాయవాది ఒక సంవత్సరం పాటు ఛాంబర్‌లలో 'శిక్షణ' పొంది, ఆపై హాజరు కావాలి సివిల్ మరియు క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ సబ్జెక్టులతో కూడిన పరీక్షలో. ఆ తర్వాత , పేర్కొన్న చట్టంలోని సెక్షన్ 24(1)(డి) గ్రాడ్యుయేట్ లా విద్యార్థులకు అప్రెంటిస్‌షిప్ అవసరాన్ని కొనసాగించింది. అయితే, 1973 సవరణ చట్టం 60 (ఇకపై " 1973 సవరణ"గా సూచిస్తారు) ద్వారా ఈ ఆచరణ (ప్రాక్టీస్) విస్మరించబడింది, తద్వారా ఆచరణను నిలిపివేసింది.

1973 సవరణ పేర్కొన్న చట్టంలోని సెక్షన్ 28(2)(బి)ని విస్మరించింది, ఇది రాష్ట్ర బార్ కౌన్సిల్‌లు శిక్షణ మరియు బార్ పరీక్షలకు సంబంధించిన నిబంధనలను రూపొందించడానికి వీలు కల్పించింది. 1994లో, న్యాయపరమైన విద్యపై ఒక ఉన్నత-శక్తి కమిటీ అప్రెంటిస్‌షిప్ మరియు బార్ పరీక్షల అవసరాన్ని తిరిగి ప్రవేశపెట్టాలని సిఫార్సు చేసింది మరియు హై-పవర్డ్ కమిటీ యొక్క ఆదేశాన్ని కొనసాగింపుకు తద్వారా బార్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ ఇండియా (ట్రైనింగ్) రూల్స్ , 1995 (ఇకపై "1995 రూల్స్"గా సూచించబడింది) చేత రూపొందించబడింది. అయితే, సెక్షన్ 24(1)(డి) మరియు 28(2)(బి) పై స్పష్టంగా ఉన్న నిబంధనలను చట్టబద్ధమైన సవరణ ద్వారా విస్మరించబడినప్పుడు, ఆ అవసరాన్ని తిరిగి ప్రవేశపెట్టడం సాధ్యం కాదని అభిప్రాయపడుతూ 1995 నిబంధనలను **వి. సుదీర్ వర్సెస్ బార్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ ఇండియా** ((1999) 3 SCC 176) తీర్పులో ఈ కోర్టు కొట్టివేసింది. వృత్తిపరమైన న్యాయ విద్య ప్రమాణాలను నియంత్రించే ప్రాథమిక సంస్థగా బార్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ ఇండియా పాత్రను పునరుద్ఘాటించాలని కూడా నివేదిక సూచించింది.

8. 14.12.2009న, మిస్టర్ గోపాల్ సుబ్రమణియం మొదటి ఆల్ ఇండియా బార్ ఎగ్జామినేషన్ జూలై-ఆగస్టు, 2010లో జాతీయ స్థాయికి సంబంధించిన వివిధ విభాగాల నిపుణులతో ప్రత్యేకంగా ఏర్పాటైన స్వతంత్ర సంస్థచే నిర్వహించబడుతుందని సమర్పించారు. శ్రీ గోపాల్ సుబ్రమణియం నేతృత్వంలోని కమిటీ రూపొందించిన మొత్తం కార్యక్రమం అమలులో ఉండేలా చూడాలని కోర్టు కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని ఆదేశించింది మరియు బార్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ ఇండియాకు పూర్తిగా సహకరించాలని సంబంధిత సంస్థలను ఆదేశించింది.

9. పైన పేర్కొన్న క్రమంలో, 18.03.2016 (ఇకపై "రిఫరెన్స్ ఆర్డర్" గా సూచిస్తారు) నాటి ఆర్డర్‌ను చూడండి, ప్రస్తుత విషయంలో నిర్ణయం తీసుకోవాల్సిన సాధారణంగా న్యాయవాద వృత్తిని ప్రభావితం చేసే ప్రాముఖ్యత ప్రశ్నలు చాలా ముఖ్యమైనవని కోర్టు యొక్క ముగ్గురు న్యాయమూర్తుల బెంచ్ అభిప్రాయపడింది. మరియు రాజ్యాంగ బెంచ్ అధికారికంగా సమాధానం

ఇవ్వాల్సిన అవసరముంది. ఈ క్రింది విధంగా ఈ న్యాయస్థానం ద్వారా మూడు ప్రశ్నలకు సమాధానమివ్వడానికి సూచన ఆర్డర్ అందించబడింది:

> "1. న్యాయవాదుల చట్టం , 1961లోని సెక్షన్ 24(3)(డి) ప్రకారం రూపొందించబడిన బార్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ ఇండియా ట్రైనింగ్ రూల్స్ , 1995 ప్రకారం నమోదుకు ముందు శిక్షణను బార్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ ఇండియా చెల్లుబాటయ్యేలా నిర్దేశించవచ్చు మరియు అలా అయితే సుదీర్ వర్సెస్ బార్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ ఇండియా & Anr .[(1999) 3 SCC 176] ఈ కోర్ట్ నిర్ణయం పునఃపరిశీలన అవసరం.
>
> 2. న్యాయవాదుల చట్టం , 1961 ప్రకారం బార్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ ఇండియా ద్వారా ప్రీ-ఎన్‌రోల్‌మెంట్ పరీక్షను సూచించవచ్చా .
>
> 3. ప్రశ్న సంఖ్యలు 1 మరియు 2 ప్రతికూలంగా సమాధానమిస్తే , న్యాయవాదుల చట్టం , 1961 లోని సెక్షన్ 49(1) (ah) ప్రకారం బార్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ ఇండియాచే నమోదైన తర్వాత పరీక్షను చెల్లుబాటయ్యేలా సూచించవచ్చా."

10. WP (C) నం.25 ఆఫ్ 2021, WP(C) నం. 987/2013, TC (C) నం. 16/2011, 12లో ఆల్ ఇండియా బార్ ఎగ్జామినేషన్‌ను నిర్వహించడానికి కొంతమంది వాటాదారుల నుండి ప్రతిఘటన ఉంది. / 2011, 13/2011, 36/2011, 14/2011, 15/2011, 75/2012, 88/2012, 08/2012, 17/2011, 18/2011 మరియు TP(C.)/ నం. 20659 ప్రస్తుత విషయంతో జోడించబడినవి.

<u>మా ముందు చర్చించబడిన కేస్ లా:</u>

11. మూడు ముఖ్యమైన తీర్పులు ఉన్నాయి , వీటి అంతరార్థం మా ముందు చర్చించబడింది. మొదటిది, న్యాయవాద వృత్తిలోకి ప్రవేశించేవారికి సంబంధించిన 1995 నియమాలు బార్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ ఇండియా యొక్క సామర్థ్యానికి లోబడి ఉన్నాయా లేదా అనే దానిపై చర్చించిన **వి. సుధీర్ (పైన పేర్కొన్న)** లోని ఈ కోర్టు తీర్పు. స్టేట్ జాబితాలో అడ్వకేట్‌గా నమోదు చేసుకున్న వ్యక్తికి ప్రాక్టీస్ చేయడానికి ప్రత్యేక మైన మరియు అపరిమితమైన హక్కును బెంచ్ గుర్తించింది. సెక్షన్ 23 , 29 మరియు 33 యొక్క ఉమ్మడి పఠనం , సెక్షన్ 24(1) ప్రకారం చట్టబద్ధమైన షరతులను సంతృప్తి పరచడం ద్వారా స్టేట్ జాబితాలో న్యాయవాదిగా చేరడానికి అర్హత ఉన్న వ్యక్తిని స్పష్టం చేస్తుంది. స్వయంచాలకంగా సుప్రీంకోర్టుతో సహా ఏదైనా కోర్టులో పూర్తి స్థాయి ప్రాక్టీస్ చేయడానికి అర్హులు అవుతారు. అందువల్ల, పేర్కొన్న చట్టంలోని సెక్షన్ 24A ప్రకారం అనర్హత జరిగితే తప్ప, సెక్షన్ 24(1) ప్రకారం చట్టబద్ధమైన షరతులు సంతృప్తి చెందుతాయి. నమోదుకు ముందు శిక్షణ అనే భావన అవసరం లేదని భావించారు. వివిధ కారణాల రీత్యా 1995 నిబంధనలు పేర్కొన్న చట్టానికి విరుద్ధంగా ఉన్నాయి మరియు అవి చెల్లవు.

12. మేము ఇండియన్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ లీగల్ ఎయిడ్ అండ్ అడ్వైస్ & ఇతరులు v. బార్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ ఇండియా & ఇంకొకరు ((1995) 1 SCC 732) లోని ఈ కోర్టు తీర్పుపై దృష్టి పెడతాము. బార్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ ఇండియా వృత్తిలోకి ప్రవేశించడానికి వయస్సు పరిమితిని విధించే ప్రయత్నాన్ని కొట్టివేసింది. బార్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ ఇండియా తన దరఖాస్తును సమర్పించిన తేదీన 45 సంవత్సరాలు నిండిన వ్యక్తి న్యాయవాదిగా నమోదు చేసుకోవడానికి అర్హులు కాదని సూచించింది.

13. చివరగా, డాక్టర్ హనిరాజ్ ఎల్. చులానీ v. బార్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ మహారాష్ట్ర & గోవా ((1996) 3 SCC 342) లో, అప్పీలుదారు 1970 నుండి మెడికల్ ప్రాక్టీషనర్‌గా ఉన్నారు , అతను వైద్యుడు అయినప్పటికీ, అతను ఏకకాలంలో వృత్తిని కొనసాగించడానికి అర్హుడని న్యాయవాది నొక్కి చెప్పాడు. సెక్షన్ 24 తో సెక్షన్ 49(1)(ఏజీ) ని కనుక చదివితే , పేర్కొన్న చట్టం న్యాయవాదులుగా

నమోదు చేసుకోబడే వ్యక్తుల తరగతి లేదా వర్గాన్ని సూచించడానికి బార్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ ఇండియాకు విస్తృత అధికారాలను అందిస్తుంది అని సుప్రీంకోర్టు అభిప్రాయపడింది , ఇందులో కొన్ని సందర్భాల్లో నమోదును తిరస్కరించే అధికారం ఉంటుంది. లా కోర్సుకు ప్రవేశ దశలో వృత్తి ప్రవేశం వద్ద విద్యార్థులను ఫిల్టర్ చేయడానికి అవసరమైన అన్ని చర్యలను తీసుకునే అధికారం బార్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ ఇండియాకు ఇవ్వబడింది , ఉదా. న్యాయవాదిగా నమోదుకు ముందు పరీక్ష లేదా శిక్షణ కోర్సు అందించడం ద్వారా ఒక న్యాయవాది.

ఇందులో ఉన్న సమస్యల యొక్క తీవ్రతను దృష్టిలో ఉంచుకుని , ఈ విషయంలో కోర్టుకు సహాయం చేయడానికి మిస్టర్ KV విశ్వనాథన్, సీనియర్ అడ్వకేట్‌ను కోర్టుకు సహాయం చేయడానికి అమికస్ క్యూరీగా నియమించడం సముచితమని మేము భావించాము. **వి. సుధీర్ (పైన పేర్కొన్న)** యొక్క మునుపటి తీర్పులోని తప్పులను ఎత్తి చూపుతూ శ్రీ. విశ్వనాథన్ చాలా సమగ్రమైన సూచనను ఇచ్చారు, ఇవి ముఖ్యమైనవి మరియు ఈ క్రింది విధంగా నిస్సందేహంగా స్పష్టం చేయబడినవి:

ఎ. నమోదుకు ముందు దశలో ఉన్న బార్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ ఇండియా అధికారాలు పేర్కొన్న చట్టంలోని సెక్షన్ 7(ఎ) కి సవరణ ద్వారా తొలగించబడవు.

వి. సుధీర్ (పైన పేర్కొన్న) లో, ఈ చట్టం ప్రకారం రాష్ట్ర బార్ కౌన్సిల్‌లు " జాబితా నిర్వహణ" యొక్క విధిని కలిగి ఉండగా , బార్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ ఇండియా దానితో సంబంధం కలిగి ఉండదని ఈ కోర్టు పేర్కొంది. పేర్కొన్న చట్టంలోని వివిధ సెక్షన్‌లలో ఉపయోగించిన నిర్దిష్ట పదజాలాలను చదవడం మరియు ఈ నిబంధనలలో ప్రతిదానికీ అంతర్లీన అర్థాన్ని గుర్తించడం చాలా ముఖ్యం అని అమికస్ (కోర్టు సహాయకుని) ద్వారా సమర్పించబడింది. సెక్షన్లు 6(a), 6(b), సెక్షన్ 24(1)(e) మరియు సెక్షన్ 28(2)(d) యొక్క సాధారణ పఠనం స్టేట్ బార్ కౌన్సిల్ యొక్క విధులు జాబితా తయారీ మరియు నిర్వహణ మరియు దాని జాబితాలో వ్యక్తులను న్యాయవాదులుగా

చేర్చుకోవడం వంటి వాటికి సంబంధించినవని పేర్కొన్న చట్టం సూచిస్తుంది. అయితే, దీనికి పూర్తి విరుద్ధంగా, పేర్కొన్న చట్టంలోని సెక్షన్ 49(1)(ag) ప్రకారం బార్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ ఇండియా యొక్క నిబంధనలు చేసే అధికారం (రూల్ మేకింగ్ పవర్), అర్హత కలిగిన వ్యక్తుల తరగతి లేదా వర్గాన్ని పేర్కొనే నియమాలను సూచించడానికి బార్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ ఇండియాకు అధికారం ఇస్తుంది. నమోదు చేసుకోవాలి. "అర్హత" యొక్క అర్థం బార్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ ఇండియా అటువంటి షరతులను సూచించవచ్చని సూచిస్తుంది, ఇది ఒక వ్యక్తికి న్యాయవాదిగా నమోదు చేసుకునే హక్కు లేదా క్లెయిమ్ ను ఇస్తుంది. కాబట్టి, నమోదుకు ముందు బార్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ ఇండియా పాత్ర తొలగించబడదు.

బి. సెక్షన్ 24(1) పేర్కొన్న చట్టంలోని ఇతర నిబంధనలకు మరియు దాని కింద రూపొందించిన నిబంధనలకు లోబడి ఉంటుందని భావించడంలో **వి. సుధీర్ (పైన పేర్కొన్న)** విఫలమయ్యారు. **వి. సుధీర్ (పైన పేర్కొన్న)** లో, ఈ చట్టంలోని సెక్షన్లు 24(1)(d) మరియు 28(2)(b) ప్రకారం నమోదుకు ముందు శిక్షణ మరియు పరీక్షను అందించడానికి రాష్ట్ర బార్ కౌన్సిల్‌లకు అధికారం ఇచ్చిందని, అది రద్దు చేయబడింది. 1973 సవరణ ద్వారా నమోదుకు ముందు శిక్షణ మరియు పరీక్షకు ప్రీ-ఎన్‌రోల్‌మెంట్ ట్రైనింగ్ మరియు ఎగ్జామినేషన్‌కు సంబంధించి నిర్దిష్ట చర్యతో బార్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ ఇండియాకు ప్రత్యేకంగా అధికారం కల్పించే ఎలాంటి నిరుపయోగమైన నిబంధనలను శాసనసభ చేస్తుందని ఆశించడం లేదని (కోర్టు సహాయకుడు) అమికస్ సమర్పించినారు. అయితే, పేర్కొన్న చట్టంలోని సెక్షన్ 49 యొక్క ఉద్దేశ్యం మరియు ప్రత్యేకించి సెక్షన్ 49(1)(ag) ఇప్పటికే బార్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ ఇండియాకు అలా చేయడానికి అధికారం ఇచ్చింది.

ఇది కూడా సమర్పించబడింది:

i. ఈ చట్టంలోని సెక్షన్ 24(1) "ఈ చట్టంలోని నిబంధనలకు లోబడి , దాని కింద రూపొందించిన నియమాలు" అనే పదాలతో మొదలు పెడుతుంది , తద్వారా సెక్షన్ 24(1) మరియు దాని ఉపనిబంధనల కింద షరతులు నేరుగా రూపొందించబడిన నిబంధనలకు లోబడి ఉంటాయి.

ii. సతీష్ కుమార్ శర్మ వర్సెస్ బార్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ హెచ్‌పి ((2001) 2 SCC 365)లో, ఈ కోర్టు యొక్క ముగ్గురు న్యాయమూర్తుల బెంచ్ పేర్కొన్న చట్టంలోని సెక్షన్ 24 కింద నమోదు చేయబడిన నిబంధనలకు లోబడి ఉంటుంది. సెక్షన్ 49 ప్రకారం బార్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ ఇండియా సెక్షన్ 24(1)(ఇ) లేదా సెక్షన్ 28(2) (బి) కింద ఎటువంటి నియమాలు రూపొందించబడనప్పటికీ అని నివేదించబడినది.

iii. V లో పేర్కొన్న చట్టంలోని సెక్షన్ 24Aపై ఈ కోర్టు ఆధారపడటం.

ఒక వ్యక్తిని ఎన్‌రోల్‌మెంట్ నుండి అనర్హులుగా చేసే అధికారం, నమోదు చేసుకునే హక్కు ఉత్పన్నమయ్యే షరతులను సూచించడం కంటే మెటీరియల్‌గా విభిన్నంగా ఉన్నందున **వి. సుధీర్ (పైన పేర్కొన్న)** తప్పుగా ఉంది.

సి. **వి. సుధీర్ (పైన పేర్కొన్న) తీర్పులో** , నమోదు ముందస్తు షరతులు విధించే నిబంధనలను రూపొందించడం బార్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ ఇండియా యొక్క చట్టబద్ధమైన విధుల్లో ఒకటి కాదని నిర్ధారించడంలో తప్పు చేసారు.

1995 నియమాలు రాష్ట్ర బార్ కౌన్సిల్‌లపై బార్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ ఇండియా యొక్క 'సాధారణ పర్యవేక్షణ' విధికి 'ట్రేస్' (జాడ కనుగొని) చేయబడి ఉండవచ్చు , దీనిని **వి. సుధీర్ (పైన పేర్కొన్న)** తీర్పులో పరిగణించలేదు:

i. సబ్-సెక్షన్ (1)లోని క్లాజులు (l) మరియు (m) దృష్ట్యా, పేర్కొన్న చట్టంలోని సెక్షన్ 7 బార్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ ఇండియా యొక్క చట్టబద్ధమైన విధి యొక్క సమగ్ర జాబితా కాదని సమర్పించబడింది . ఇంకా, ఈ చట్టంలోని సెక్షన్ 7(1)(g) ప్రకారం బార్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ ఇండియా యొక్క విధి , శిక్షణ తీసుకోని వ్యక్తులను నమోదు చేసుకోవద్దని రాష్ట్ర బార్ కౌన్సిల్‌లను ప్రత్యేకంగా ఆదేశించే అధికారాన్ని కలిగి ఉంటుంది. కోర్సు 1995 నిబంధనల ప్రకారం నిర్దేశించబడింది.

ii. సెక్షన్ 7(1)(ఎల్) మరియు చట్టంలోని సెక్షన్ 24 (1) యొక్క ఉమ్మడి పఠనం ప్రకారం, బార్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ ఇండియాకు నియమాలను సూ చించే చట్టబద్ధమైన విధిని అందిస్తుంది , దీనికి లోబడి బార్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ ఇండియా సూచించిన ప్రీ-ఎన్‌రోల్‌మెంట్ ట్రైనింగ్ కోర్సు లేదా పరీక్ష కు నమోదు ముందు శిక్షణ లేదా పరీక్షకు ఏ వ్యక్తినైనా "స్టేట్ రోల్‌లో న్యాయవాదిగా అడ్మిట్ కావడానికి అర్హత"గా పరిగణించవచ్చు.

iii. ఈ చట్టంలోని ఏ ఇతర నిబంధన కూడా నమోదుకు ముందు షరతులను నిర్దేశించే విధిని బార్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ ఇండియాకు అందించలేదని ఈ న్యాయస్థానం నిర్ధారించినప్పటికీ, పేర్కొన్న చట్టంలోని సెక్షన్ 49(1)(ag) ప్రతిగా ఊహించడానికి ఒక ఆధారాన్ని అందిస్తుంది. బార్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ ఇండియా అటువంటి పనిని కలిగి ఉంది. ఆ తర్వాత , పేర్కొన్న చట్టంలోని సెక్షన్ 24(3)(డి) కింద పేర్కొన్న షరతులకు లోబడి మంత్రివర్గ నమోదు చట్టం జరుగుతుంది .

డి. ఎన్‌రోల్‌మెంట్ తర్వాత నిర్వహించబడే పరీక్ష యొక్క సాధ్యత: **వి. సుధీర్ (పైన పేర్కొన్న)** లో నిర్ణయాన్ని పునఃపరిశీలించకూడదని ఈ కోర్టు నిర్ణయించినట్లయితే , సెక్షన్ 49 (1) (ah) (సెక్షన్) ప్రకారం బార్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ ఇండియా పోస్ట్-ఎన్‌రోల్‌మెంట్ పరీక్షను సూచించగలదా అనే ప్రశ్న తలెత్తుతుంది . పేర్కొన్న చట్టం యొక్క (1)(ah) లో పేర్కొన్న చట్టంలోని సెక్షన్ 30 లో ఉపయోగించిన పదాన్ని పేర్కొన్న చట్టంలోని సెక్షన్లు 24 మరియు 29 తో పోల్చడం ముఖ్యం . పూర్వం పేర్కొన్న చట్టంలోని నిబంధనలకు లోబడి ప్రాక్టీస్ చేసే హక్కును కలిగి ఉండగా , తరువాతి నిబంధనలు వారి సంబంధిత అంశాలను పేర్కొన్న చట్టంలోని నిబంధనలకు మరియు దాని కింద రూపొందించిన నిబంధనలకు లోబడి ఉంటాయి. కాబట్టి, సెక్షన్ 30 ప్రకారం ప్రాక్టీస్ చేసే హక్కు పేర్కొన్న చట్టంలోని పేర్కొన్న చట్టంలోని మరొక నిబంధన ద్వారా మా త్రమే పరిమితం చేయబడుతుంది మరియు పేర్కొన్న చట్టంలోని ఏదైనా నిబంధన ప్రకారం రూపొందించబడిన నిబంధనల ద్వారా కాదు. ఈ వివరణ నిలబడాలంటే , ఆల్ ఇండియా బార్ ఎగ్జామినేషన్‌ను ప్రస్తుత ఫార్మాట్‌లో రూపొందించడం చట్టవిరుద్ధంగా పరిగణించబడాలి. ఏమైతేనేం, జంషెడ్ అన్సారీ వర్సెస్ హైకోర్టు ఆఫ్ అలహాబాద్ మరియు ఇతరులు ((2016) 10 SCC 554), మరియు ఎన్.కె.బాజ్ పాయ్ వర్సెస్ యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా మరియు ఇంకొకరు ((2012) 4 SCC 653) కేసులో సదరు చట్టంలోని మునుపటి వివరణలు నిబంధనల అమలు పర్చే అధికారానికి లోబడి ప్రాక్టీస్ చేసే హక్కును నెరవేరుస్తాయి, అకారణంగా భారతదేశంలోని న్యాయవాద పరీక్ష ప్రస్తుతం అమలులో ఉన్న ప్రకారంగా సదరు చట్టంలోని సెక్షన్ 30 పరిమితిని విస్తరింపచేసే అవకాశ భారంతో కూడి ఉంది.

14. వివిధ ఆలోచనా ప్రక్రియల ఆచరణీయతపై విచారణ సమయంలో కోర్టులో వ్యక్తీకరించబడిన ఆందోళనలను పరిష్కరించే అదనపు సూచన ద్వారా పైన పేర్కొన్నది కోర్టు సహాయకుని (అమికస్) ద్వారా భర్తీ చేయబడింది. ఇతర విషయాలతో పాటు పరీక్ష ఎప్పుడు నిర్వహించబడుతుంది మరియు

పరీక్ష ఫలితాలు ప్రకటించబడే వరకు అభ్యర్థులతో ఎలా వ్యవహరించాలి. అనుబంధ సూచనలు క్రింది విధంగా ఉన్నాయి:

ఎ. నమోదుకు ముందు పరీక్ష నిర్వహించబడితే , రెండు ప్రత్యామ్నాయాలు సూచించబడతాయి: ముందుగా, అభ్యర్థులు తమ అన్ని లా స్కూల్ పరీక్షల లో ఉత్తీర్ణత మార్కు పొందినట్లు మరియు డిగ్రీలో చూపించే నకలు కాపీలను చూపుట ద్వారా ప్రీ-ఎన్రోల్మెంట్ పరీక్షకు అనుమతించబడాలి. నమోదు సమయంలో డిగ్రీ సర్టిఫికేట్ సమర్పించవచ్చు. ప్రత్యామ్నాయంగా, వారి లా కోర్సు యొక్క ఆఖరి సెమిస్టర్‌లో ఉన్న వ్యక్తులకు అర్హతను పొడిగించగలిగితే , వారు పరీక్షకు అనుమతించబడతారు మరియు అటువంటి పరీక్షలో ఏదైనా విశ్వవిద్యాలయం/కళాశాల అధ్యయన కోర్సు కింద అవసరమైన అన్ని భాగాలలో ఉత్తీర్ణత సాధించిన వ్యక్తికి లోబడి ఫలితం ఉంటుంది. ఇది ఆల్ ఇండియా బార్ ఎగ్జామినేషన్ ఫలితాలు పరిమిత కాలానికి చెల్లుబాటు అయ్యేలా ఉంటుంది.

బి. పరీక్షలో ఉత్తీర్ణత సాధించిన తేదీ మరియు నమోదు తేదీ మధ్య కాలంలో , ఆల్ ఇండియా బార్ ఎగ్జామినేషన్‌కు హాజరుకాని లేదా న్యాయవాదుల చట్టం కింద నమోదు చేసుకున్న డిగ్రీని కలిగి ఉన్న ఏ గ్రాడ్యుయేట్ అయినా కోర్టులలో న్యాయవాదిగా వాదించటం తప్పించి ఇప్పటికీ సంబంధిత అన్ని న్యాయవాది వృత్తికి చెందిన కార్యభారములను చేయగలరు.

సి. ఒక న్యాయవాది పుట్టిన తేదీ ఆధారంగా పోస్ట్-ఎన్‌రోల్‌మెంట్ పరీక్ష విషయంలో సీనియారిటీని నిర్ణయించడం ప్రస్తుతం చట్టబద్ధమైన గుర్తింపును కలిగి ఉంది మరియు ఇదే ప్రమాణం ప్రీ-ఎన్‌రోల్‌మెంట్ పరీక్షకు కూడా సరిపోతుంది. అందువల్ల, నమోదు

తర్వాత (పోస్ట్-ఎన్‌రోల్‌మెంట్) పరీక్ష కోసం తేదీలో ఉన్న ప్రాక్టీసు మరియు విధానం సంబంధిత రాష్ట్ర బార్ కౌన్సిల్‌లు రూపొందించిన ఏదైనా ప్రమాణంతో పాటు నమోదుకు ముందు (ప్రీ-ఎన్‌రోల్‌మెంట్) పరీక్షకు దరఖాస్తు చేయడానికి సముచితంగా ఉంటాయి.

డి. ప్రస్తుతం, తాత్కాలికంగా నమోదు చేసుకున్న ఏ వ్యక్తి అయినా రెండేళ్లపాటు ప్రాక్టీస్ చేయడానికి అనుమతించబడతాడు, అయితే ఆ రెండు సంవత్సరాలు మాత్రమే కాకుండా అతను ఆల్ ఇండియా బార్ ఎగ్జామినేషన్‌లో ఉత్తీర్ణత సాధించే వరకు ఎన్నిసార్లైనా ఆల్ ఇండియా బార్ పరీక్షకు అనుమతించబడతాడు. అభ్యర్థి యొక్క సీనియారిటీని లెక్కించే తేదీ తాత్కాలిక నమోదు తేదీ నుండి. అయితే, అపరిమిత సంఖ్యలో ప్రయత్నాలు ఈ కోర్టు ప్రతిపాదించిన పథకానికి అనుగుణంగా ఉండవని మరియు ఈ కోర్టు సరిపోతుందని భావించే సంఖ్యకు మాత్రమే పరిమితం చేయాలని నివేదించబడింది.

ఇ. పేర్కొన్న చట్టంలోని సెక్షన్ 49(1)(ah) ప్రకారం నియమాలను రూపొందించే అధికారం ప్రాక్టీస్ నుండి గణనీయమైన విరామం తర్వాత తిరిగి ప్రాక్టీస్‌లోకి వచ్చే న్యాయవాదులకు పరీక్ష అవసరం. ప్రత్యామ్నాయంగా, బార్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ ఇండియా 49(1)(ag) తో చదవబడు సెక్షన్ 24(1) ప్రకారం నిబంధనలను రూపొందించవచ్చని ఈ కోర్టు భావిస్తే ఏ వ్యక్తి అయినా న్యాయవాదిగా "అడ్మిట్ కావడానికి అర్హత"గా పరిగణించబడే పరిస్థితులను నియంత్రించే పేర్కొన్న చట్టంలోని , ఉపయోగకరమైన అనుమితి అనుసరించబడుతుంది. నమోదు చేసుకున్న న్యాయవాది , చట్టబద్ధత లేని సందర్భంలో గణనీయమైన కాలం పాటు ఉద్యోగం చేసినట్లయితే, కొత్త నమోదుదారుగా పరిగణించబడుతుందని ఇటువంటి నియమాలు నిర్దేశించవచ్చు. ఆ అర్హతను తిరిగి పొందడానికి, ఆ వ్యక్తి మళ్లీ పరీక్ష నియమానికి లోబడి , మరోసారి ఆల్ ఇండియా బార్ ఎగ్జామినేషన్‌లో పాల్గొనవలసి ఉంటుంది.

ఎఫ్. ఏదైనా నమోదుకు ముందు (ప్రీ-ఎన్‌రోల్‌మెంట్) లేదా నమోదు తర్వాత (పోస్ట్-ఎన్‌రోల్‌మెంట్) బార్ పరీక్షలో ఏదైనా అభ్యర్థి పొందిన ఫలితం యొక్క చెల్లుబాటు కూడా సమయానికి పరిమితం చేయబడాలి , ఇది బార్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ ఇండియా పరిగణించవలసిన విధాన పరమైన అంశము.

జి. ప్రతి రాష్ట్ర బార్ కౌన్సిల్‌లు అనుసరించే విధానం యొక్క ఏకరూపత మరియు న్యాయబద్ధతను నిర్ధారించడానికి పేర్కొన్న చట్టంలోని సెక్షన్ 48B కింద ఆదేశాలు జారీ చేయడానికి బార్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ ఇండియా తన అధికారాన్ని వినియోగించుకోవచ్చు .

15. అప్పుడు అటార్నీ జనరల్ , మిస్టర్ KK వేణుగోపాల్ కూడా కోర్టు సహాయకుని (అమికస్) గా నియమితులయ్యారు మరియు రెండు ఖచ్చితమైన మరియు స్పష్టమైన అంశాలను ఈ క్రింది విధంగా మా దృష్టికి తెచ్చారు. మెటీరియల్ ద్వారా మమ్మల్ని తీసుకున్న తర్వాత ఈ క్రింది విధంగా రెండు అంశాలను స్ఫటికీకరించారు:

ఎ. పేర్కొన్న చట్టంలోని సెక్షన్ 49 ప్రకారం నియమాలను రూపొందించడానికి బార్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ ఇండియాకు అర్హత ఉంది మరియు 1973 సవరణ తర్వాత బార్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ ఇండియా యొక్క నియమాలను రూపొందించే అధికారం ప్రభావితం కాదు.

బి. ఇంటర్న్‌షిప్ యొక్క ఆదేశం ద్వారా పొందేది చాలా ఉన్నతమైనది కనుక నమోదుకు ముందు (ప్రీ-ఎన్‌రోల్‌మెంట్) శిక్షణ అవసరం ఉండకపోవచ్చు.

16. బార్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ ఇండియా చైర్మన్ , శ్రీ మనన్ కుమార్ మిశ్రా , సీనియర్ న్యాయవాది, ఈ చట్టం అమలు కోసం నియమాలను రూపొందించడానికి బార్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ ఇండియా అధికారాలను ప్రస్ఫుటం చేశారు. రాష్ట్ర బార్ కౌన్సిల్‌లపై పర్యవేక్షణ మరియు నియంత్రణను అమలు చేయడానికి

బార్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ ఇండియాకు సంపూర్ణ నియంత్రణను ఇచ్చే చట్టంలోని సెక్షన్ 7(1)(g) పై కూడా శ్రీ మిశ్రా ఆధారపడ్డారు .

విరుద్ధమైన అభిప్రాయాంశాలు:

17. పిటిషనర్లు TC (C) నం.13/2011లో ముఖ్యమైన విరుద్ధమైన అభిప్రాయాంశాల (కాంట్రా వ్యూ పాయింట్) ను వాదించాలని కోరుతూ **వి. సుధీర్ (పైన పేర్కొన్న)** లోని చట్టబద్ధమైన నిబంధనల దృష్ట్యా నమోదుకు ముందు (ప్రీ-ఎన్‌రోల్‌మెంట్) పరీక్షను తొలగించారు కాబట్టి , మొదటిది (సుప్రా) రిఫరెన్స్ ఆర్డర్‌లోని రెండు ప్రశ్నల పునఃపరిశీలన అవసరం లేదు. బార్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ ఇండియా రూల్స్ లోని పార్ట్ VIలోని అధ్యాయం IIIలో రూల్స్ 9 నుండి 11 వరకు చొప్పించబడిన నమోదు తర్వాత (పోస్ట్-ఎన్‌రోల్‌మెంట్) పరీక్ష యొక్క మూడవ ప్రశ్నకు సంబంధించి , ఈ క్రింది అంశాల ఆధారంగా కొట్టివేయాలనే అభ్యర్థన చేయబడింది:

ఎ . సెక్షన్ 16 ఈ చట్టంలోని న్యాయవాదులు కేవలం రెండు కేటగిరీలు , అంటే సీనియర్ న్యాయవాదులు మరియు ఇతర న్యాయవాదులకు మాత్రమే అవకాశం కల్పిస్తారు మరియు ఆల్ ఇండియా బార్ ఎగ్జామినేషన్ ఇచ్చిన తర్వాత చివరకు నమోదు చేయబడే "తాత్కాలికంగా నమోదు చేసుకున్న న్యాయవాదుల" యొక్క మూడవ వర్గా నికి అందించదు.

బి. పేర్కొన్న చట్టంలోని సెక్షన్ 22 సంబంధిత రాష్ట్ర బార్ కౌన్సిల్ నిర్వహించే న్యాయవాదుల జాబితా (రోల్) లో పేరు నమోదు చేసిన ఏ వ్యక్తికైనా ఎన్‌రోల్‌మెంట్ సర్టిఫికేట్‌ను అందిస్తుంది. అందువల్ల, ఒక న్యాయవాది రాష్ట్ర జాబితాలో కి ప్రవేశించిన తర్వాత, అతను ఒక న్యాయవాది మరియు అతని ప్రాక్టీస్ ఎటువంటి అడ్డంకి లేదు.

సి. పేర్కొన్న చట్టంలోని సెక్షన్ 24 , న్యాయవాదులుగా చేరవల్సిన వ్యక్తులకు షరతులు మరియు అర్హతలను సమగ్రంగా అందిస్తుంది, ఇది న్యాయవాదిగా కొనసాగడానికి ఏదైనా పోస్ట్-ఎన్‌రోల్‌మెంట్ పరీక్షను పూర్తి చేసే ప్రభావానికి ఎటువంటి షరతును ఏర్పాటు చేయలేదు.

డి. పేర్కొన్న చట్టంలోని సెక్షన్ 28 సవరించబడింది మరియు నమోదుకు ముందు పరీక్ష మరియు శిక్షణ కోసం రాష్ట్ర బార్ కౌన్సిల్‌ల అధికారం తొలగించబడింది.

ఇ. ప్రాక్టీస్ చేసే హక్కును కల్పించే ఈ చట్టంలోని సెక్షన్ 30 ప్రాక్టీస్ చేయడానికి పరీక్షను (క్లియర్) పూర్తి చేయడానికి కల్పించరు.

ఎఫ్ . బార్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ ఇండియా రూల్స్‌లోని రూల్ 9 రాజ్యాంగ విరుద్ధం మరియు రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 14ను ఉల్లంఘిస్తుంది , ఎందుకంటే ఆల్ ఇండియా బార్ ఎగ్జామినేషన్‌ను ప్రవేశ పెట్టడానికి ముందు డిగ్రీ పూర్తి చేసిన వ్యక్తి మరియు నమోదు కోసం దరఖాస్తు చేసుకున్న వ్యక్తి పరీక్ష రాయాల్సిన అవసరం లేదు , అయితే 2009 నుండి 2010 పరీక్షకు హాజరు కావడం తప్పనిసరి , ఈ నియమం వివక్షతతో కూడుకున్నది.

18. పైన పేర్కొన్న వాదన క్రమం (రీజనింగ్ లైన్) ఇతర విజ్ఞప్తుల ద్వారా మద్దతు ఇవ్వబడింది. **వి. సుధీర్ (పైన పేర్కొన్న)** లో బార్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ ఇండియాకు న్యాయవాది కావడానికి గల అర్హత పరిధిని పెంచడం కోసమేనని , దానిని కుదించడానికి కాదని నివేదించారు. అంతేకాకుండా, బార్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ ఇండియా వసూలు చేసిన ఫీజులకు సంబంధించి ఎలాంటి జవాబుదారీతనం మరియు పారదర్శకత లేదు మరియు బార్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ ఇండియా అధికారిక వెబ్‌సైట్‌లో చోటు లభించని 'పెరల్ ఫస్ట్' అనే సంస్థతో దానికి అనుబంధం లేదు.

మన ఆలోచన ప్రక్రియ:

19. మేము ఈ విషయంపై మా ఆలోచనను ఇచ్చాము మరియు ఉత్తమమైన వారు వృత్తిలోకి రావాలని మా ముందు కనిపించిన వారందరి ఆందోళనలను పంచుకున్నాము. న్యాయవాదుల మంచి ప్రమాణము అనేది ఒక ముఖ్యమైన అంశం మరియు న్యాయ నిర్వహణ మరియు న్యాయం పొందడంలో భాగం. సగం నేర్చిన న్యాయవాదుల వలన ప్రయోజనం లేదు. ఇది ప్రమాణముల నియంత్రణ, ఇది చాలా కాలంగా చేసిన అన్ని ప్రయత్నాల కృషి.

20. న్యాయవాదులకు సంబంధించిన చట్టాన్ని ఏకీకృతం చేయడమే పార్లమెంటు పేర్కొన్న చట్టాన్ని అమలులోకి తెచ్చే లక్ష్యం. సెక్షన్ 7 ప్రకారం బార్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ ఇండియా కోసం నిర్దేశించిన విధుల నుండి సర్వోన్నత సంస్థ (అపెక్స్ బాడీ) అయిన బార్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ ఇండియా యొక్క ప్రముఖ పాత్ర స్పష్టంగా కనిపిస్తుంది.పేర్కొన్న చట్టం యొక్క. సబ్-సెక్షన్ (1)లోని క్లాజ్ (హెచ్) , న్యాయ విద్యను ప్రోత్సహించడానికి మరియు భారతదేశంలోని విశ్వవిద్యాలయాలు మరియు రాష్ట్ర బార్ కౌన్సి ళ్ళతో సంప్రదించి అటువంటి విద్య యొక్క ప్రమాణాలను నిర్దేశించడానికి చట్టాలు చేస్తుంది . ఉప-నిబంధన (m) అనేది ఒక అవశేష నిబంధన యొక్క స్వభావాన్ని కలిగి ఉంటుంది, పైన పేర్కొన్న విధులను నిర్వర్తించడానికి అవసరమైన అన్ని ఇతర పనులను చేయడానికి విస్తృత వ్యాప్తిని కలిగి ఉంటుంది. ఈ నిబంధనలు బార్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ ఇండియాకు న్యాయ విద్యపై ప్రత్యక్ష నియంత్రణను అప్పగించవు, ఎందుకంటే ప్రాథమికంగా న్యాయ విద్య విశ్వవిద్యాలయాల ప్రావిన్స్‌లో ఉంది. అయినప్పటికీ, బార్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ ఇండియా , న్యాయవాదుల యొక్క అత్యున్నత వృత్తిపరమైన సంస్థగా, న్యాయవాద వృత్తి యొక్క ప్రమాణాలు మరియు దానిలోకి ప్రవేశించాలనుకునే వారి ఉపకరణాలకు సంబంధించినది. వృత్తి (See O.N. మోహింద్రూ వర్సెస్ బార్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ డిల్లీ మరియు ఇతరులు (1968) 2 SCR 709; బార్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ ఇండియా వర్సెస్ బోర్డు ఆఫ్ మేనేజ్ మెంట్ , దయానంద్ కాలేజ్ ఆఫ్ లా మరియు ఇతరులు (2007) 2 SCC 202) ఈ

నిబంధనలు లేదా న్యాయ విద్యను అందించడంలో విశ్వవిద్యాలయాల పాత్ర ఏ విధంగానూ , బార్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ ఇండియా నమోదుకు ముందు (ప్రీ-ఎన్‌రోల్‌మెంట్) పరీక్షను నిర్వహించకుండా నిషేధించలేదు, ఎందుకంటే కౌన్సిల్ నేరుగా పొందాలనుకునే వ్యక్తుల వృత్తిగా న్యాయవాదాన్ని అభ్యసించడానికి లైసెన్స్ పొందాలనుకునే వ్యక్తుల ప్రమాణాలలో కౌన్సిల్ కు ప్రత్యక్షంగా సంబంధమున్నది.

21. పైన పేర్కొన్న నిబంధనతో పాటు, రాష్ట్ర జాబితా లో న్యాయవాదుల ప్రవేశం కోసం మేము న్యాయ విద్య దశను గమనించాలనుకుంటున్నాము. రాష్ట్ర జాబితాలో న్యాయవాదులుగా సూచించబడే వ్యక్తులు ఎవరనేది పేర్కొన్న చట్టంలోని సెక్షన్ 24 నిర్దేశిస్తుంది. సెక్షన్ 24 లోని సబ్-సెక్షన్ (1) ఒక వ్యక్తి రాష్ట్ర జాబితాలో అడ్వకేట్‌గా నమోదు కావడానికి అర్హత పొందే షరతులను అందిస్తుంది. పేర్కొన్న చట్టంలోని సెక్షన్ 24లోని సబ్ -సెక్షన్ (3) "సబ్-సెక్షన్ (1)లో ఏదైనా ఉన్నప్పటికీ" అని పేర్కొనడం ద్వారా నాన్-అబ్స్టాంట్ క్లాజ్ క్వా సబ్-సెక్షన్ (1)తో ప్రారంభమవుతుంది. సెక్షన్ 24 లోని సబ్ సెక్షన్ (3) క్లాజ్ (డి). ఈ చట్టంలో బార్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ ఇండియా ఈ విషయంలో రూపొందించిన ఏదైనా నియమం ప్రకారం న్యాయవాదిగా నమోదు చేసుకునే అర్హతను సూచిస్తుంది.

22. సదరు చట్టంలోని సెక్షన్ 24 లోని సబ్-సెక్షన్ (3)లోని క్లాజ్ (డి) ప్రకారం బార్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ ఇండియా ఒక వ్యక్తి బార్‌లో నమోదు చేసుకునే ముందు గుర్తింపు పొందిన విద్యా సంస్థలతో సంబంధం లేకుండా ఏకరీతిలో వర్తించే న్యాయవాద పరీక్ష. ఇది బార్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ ఇండియా యొక్క ఈ ప్రయత్నమే, ఇది **వి. సుధీర్ (పైన పేర్కొన్న)**లో ఈ కోర్టు యొక్క తీర్పు దాడికి గురైంది మరియు ఆ సవాలు విజయవంతమైంది. రాజ్యాంగ ధర్మాసనానికి సంబంధించిన రిఫరెన్స్ ఆర్డర్‌లో **వి. సుధీర్ (పైన పేర్కొన్న)** లోని ఈ తీర్పును మనం జాగ్రత్తగా పరిశీలించాలి , మాకు సూచించబడిన మొదటి రెండు ప్రశ్నలు ఈ తీర్పు నుండి ఉద్భవించాయి, అంటే 1995 నిబంధనల షరతులకు లోబడి నమోదు ముందు తర్ఫీదు ఏర్పాటు చేస్తుంది మరియు ముందస్తు నమోదు కోసం అందించడానికి బార్ కౌన్సిల్

ఆఫ్ ఇండియా యొక్క అధికారం మరియు పేర్కొన్న చట్టం ప్రకారం బార్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ ఇండియాచే నమోదు ముందు పరీక్షను సూచించవచ్చు. 1995 షరతుల ప్రకారం, తర్ఫీదులో ఉన్న న్యాయవాదులు వాయిదాలు తీసుకోవటానికి కోర్టులో హాజరౌటానికి అర్హులు వారి తాత్కాలిక నమోదు తర్వాత, వారి మార్గదర్శుల సూచనలపై మెన్షనింగ్ చేయవచ్చును.

23. **వి. సుధీర్ (పైన పేర్కొన్న)** లోని తీర్పు , భావికాల ఆచరణగా ఉన్నప్పటికీ, బార్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ ఇండియా యొక్క అటువంటి నిబంధన చేయు అధికారం 1973 సవరణ తర్వాత సవరించబడిన మాతృ చట్టం యొక్క అధికారానికి మించి ఉందని అభిప్రాయపడింది. ఈ చట్టంలోని సెక్షన్ 24 లోని సబ్-సెక్షన్ (3) లోని క్లాజ్ (డి) కింద అధికారాన్ని వినియోగిం చుకునే విషయంలో , వేరు విధంగా అర్హత ఉన్న వ్యక్తి. లా డిగ్రీలో అర్హత సాధించిన నమోదు కోసం , నమోదుకు ముందు శిక్షణ మరియు అడ్వకేట్‌గా నమోదు కొరకు పరీక్ష కోసం అదనపు అర్హతలను సూచించడం ద్వారా నమోదును తిరస్కరించడం సాధ్యం కాదు.

24. ఇండియన్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ లీగల్ ఎయిడ్ అండ్ అడ్వైస్ (పైన పేర్కొన్న) లో ఈ కోర్టు యొక్క నిర్ణయం కూడా చర్చించబడింది , అయితే ఇది బార్‌లో నమోదు చేసుకోవడానికి అర్హత పొందేందుకు వయస్సు హద్దును సూచించే అంశం మాత్రమే.

25. 1961 మరియు 1964 మధ్య , రాష్ట్ర బార్ కౌన్సిల్‌లు దరఖాస్తుదారుని న్యాయ విద్యా కోర్సులో శిక్షణ పొందాలని, శిక్షణ తర్వాత పరీక్షలో ఉత్తీర్ణత సాధించాలని నమోదు కొరకు షరతుగా కోరిందని చర్చ పేర్కొంది. కానీ 1964 తర్వాత 1973 వరకు , రాష్ట్ర బార్ కౌన్సి ళ్ళు ఒక అభ్యర్థి నమోదుకు ముందస్తు షరతుగా న్యాయశాస్త్రంలో శిక్షణా కోర్సును సూచించడానికి అనుమతించబడ్డాయి మరియు అతను శిక్షణ సమయంలో లేదా పూర్తి చేసిన తర్వాత కూడా అవసరమైన పరీక్షలో ఉత్తీర్ణత సాధించవలసి ఉంటుంది. శిక్షణా కోర్సు మరియు అటువంటి పరీక్ష సంబంధిత రాష్ట్ర బార్ కౌన్సిల్

ద్వారా మాత్రమే సూచించబడుతుంది. 1973 సవరణ యొక్క ఉద్దేశ్యం మరియు కారణాలు కింద నమోదు చేసుకోవడానికి అర్హత లేని అర్హతగల అభ్య ర్థి వర్గాలకు జోడించడానికి వీలుగా బార్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ ఇండియాకు అధికారాలు ఇవ్వడం అవసరమని భావించింది. పేర్కొన్న సవరణకు ముందు పేర్కొన్న చట్టంలోని సెక్షన్ 24(1) తో సెక్షన్ 17 చదవబడింది. **వి. సుధీర్ (పైన పేర్కొన్న)** లోని తీర్పులను విస్తరిస్తున్న తార్కికం ఏమిటంటే , ఒక నిర్దిష్ట అంశానికి సంబంధించి చట్టబద్ధంగా రాష్ట్ర బార్ కౌన్సిల్‌ల అధికారం తీసివేయబడినట్లయితే , అంటే శిక్షణ అందించడం లేదా పరీక్ష నిర్వహించడం కోసం , బార్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ ఇండియా ప్రయత్నం 1973 సవరణ ఉద్దేశానికి విరుద్ధమైనందున ముందస్తు నమోదు పరీక్షను కొనసాగించడం సాధ్యం కాదు.

26. సూచన కోసం రూపొందించబడిన మూడవ ప్రశ్న , మొదటి రెండు ప్రశ్నలకు సమాధానాలు ప్రతికూలంగా ఉన్నట్లయితే , నమోదు తర్వాత పరీక్షను అందించడానికి పేర్కొన్న చట్టంలోని సెక్షన్ 49(1)(ah) ని సూచిస్తుంది. సెక్షన్ 49 నియమాలను రూపొందించడానికి బార్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ ఇండియా యొక్క సాధారణ అధికారాలతో వ్యవహరిస్తుంది మరియు సబ్-క్లాజ్ (ah) ప్రత్యేకంగా ఒక న్యాయవాది ప్రాక్టీస్ చేసే హక్కును కలిగి ఉండే షరతులతో మరియు ఒక వ్యక్తి కోర్టులో న్యాయవాదిగా ప్రాక్టీస్ చేయడానికి భావించే పరిస్థితులతో ప్రత్యేకంగా వ్యవహరిస్తుంది.

27. మేము ఇప్పుడు **వి. సుధీర్ (పైన పేర్కొన్న)** యొక్క మునుపటి తీర్పులో తప్పు లుగా భావించిన వాటి గురించి వాదిస్తూ ఈ కోర్టుకు కోర్టు సహాయకుడుగా (అమికస్) గా సహకరించిన సీనియర్ న్యాయవాది శ్రీ కె.వి.విశ్వనాథన్ యొక్క వాదనలను ఇప్పుడు పరిశీలిస్తాము. రాష్ట్ర బార్ కౌన్సిల్స్ మరియు బార్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ ఇండియా యొక్క అధికారాలు వేర్వేరు రంగాల కు కలిగి ఉన్నాయని మరియు భారతదేశంలోని బార్ కౌన్సిల్ యొక్క అధికారాలు చాలా విస్తృతంగా ఉన్నాయని ఆయన ఈ సందర్భంలో వాదించారు. ఈ పక్షంలో రాష్ట్ర బార్ కౌన్సిల్‌ల అధికారాన్ని శాసనసభ తొలగించినప్పుడు, ప్రస్తుత నిబంధనల ప్రకారం బార్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ ఇండియా అధికారాలను

తగ్గించడం, సవరించడం లేదా తొలగించడం వంటివి చేయలేదని కూడా ఆయన సమర్పించారు. రాష్ట్ర బార్ కౌన్సిల్‌ల విధులు , సెక్షన్ 6 యొక్క సాధారణ పఠనం మీదట జాబితాలలో న్యాయవాదులుగా వ్యక్తుల జాబితాలు మరియు చేరికలను సిద్ధం చేయడానికి మరియు నిర్వహించడానికి సంబంధించిన వారి అధికారాలతో వ్యవహరి స్తుంది. అయితే, ఈ చట్టంలోని సెక్షన్ 49(1)(ag) ప్రకారం బార్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ ఇండియా యొక్క అధికారం , న్యాయవాదులుగా నమోదు చేసుకోవడానికి అర్హులైన వ్యక్తుల తరగతి లేదా వర్గాన్ని ప్రత్యేకించి పేర్కొనే నిబంధనలను సూచించడానికి బార్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ ఇండియాకు అధికారం ఇస్తుంది. సెక్షన్ 49(1)(ag) ఈ క్రింది విధంగా చదవబడుతుంది:

> "49. నియమాలను రూపొందించడానికి బార్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ ఇండియా యొక్క సాధారణ అధికారం – [(1)] బార్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ ఇండియా ఈ చట్టం క్రింద తన విధులను నిర్వర్తించడానికి నియమాలను రూపొందించవచ్చు మరియు ప్రత్యేకించి , అటువంటి నియమాలు సూచించవచ్చు–
>
> ---. ---. ---. ---. ---. ---.
>
> (ag) న్యాయవాదులుగా నమోదు చేసుకోవడానికి అర్హులైన వ్యక్తుల తరగతి లేదా వర్గం;"

28. అందువల్ల, అర్హత యొక్క అర్థం , ఇవ్వగల అటువంటి షరతులను బార్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ ఇండియా సూచించగలదని తెల్పుతుంది, ఇది ఒక వ్యక్తికి అడ్వకేట్‌గా నమోదు చేసుకునే హక్కు లేదా క్లెయిమ్ ను మరియు నమోదుకు ముందు బార్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ ఇండియా యొక్క అధికారాన్ని తొలగించడం సాధ్యం కాదు. ఇంకా, సెక్షన్ 24(1) యొక్క ప్రాముఖ్యతను సెక్షన్ 24 లోని సబ్–సెక్షన్ (3) ప్రారంభంలో "అదేమైనప్పటికీ నిబంధన"తో సహా పేర్కొన్న చట్టంలోని ఇతర నిబంధనలతో పాటు చదవాలి .

29. పైన పేర్కొన్న సందర్భంలో , రాష్ట్ర బార్ కౌన్సిల్‌లు మరియు బార్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ ఇండియా అధికారాలను వాటి సంబంధిత చట్టబద్ధమైన నిబంధనలకు అనుగుణంగా చదవాలని మేము

విశ్వసిస్తున్నాము. అధికారాలు అదే విషయము అదే అంశములులో కాదు. కోర్టు సహాయకుడు సమర్పణలతో సహా పైన పేర్కొన్న మరియు చర్చించిన విధంగా బార్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ ఇండియాకు చాలా విస్తృత అధికారాలు మరియు శక్తి ఉన్నాయి.

30. 1973 సవరణ ద్వారా శిక్షణ ఇవ్వడానికి లేదా పరీక్ష నిర్వహించడానికి రాష్ట్ర బార్ కౌన్సిల్‌ల అధికారాన్ని తొలగించినందున , **వి. సుధీర్ (పైన పేర్కొన్న)** లోని వాదనతో మేము ఏకీభవించలేకపోతున్నాము. బార్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ ఇండియా వద్దనే అటువంటి అధికారాలు నిహితమైనట్లైతే అంటే రాష్ట్ర బార్ కౌన్సిల్‌లకు అటువంటి అధికారాలను తీసివేసినట్లవుతుంది. రాష్ట్ర బార్ కౌన్సిల్ అటువంటి అధికారం ఇవ్వకూడదు అనేది శాసన పరమైన లక్ష్యమని స్పష్టమౌతుంది. అయితే, అది బార్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ ఇండియా యొక్క అధికార స్థితిని ప్రభావితం చేయలేకపోయింది మరియు సహజంగానే అలాంటి కలిగి అధికారం ఉంది. బార్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ ఇండియాకు అలాంటి అధికారం ఎన్నడూ లేనట్లయితే , అది అంతరార్థంగా చదవబడదు. అయితే, బార్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ ఇండియాకు తగిన అధికారాలు ఉంటే , 1973 సవరణ బార్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ ఇండియా యొక్క అధికారాలను తీసివేయదు, ఎందుకంటే ఈ సవరణ బార్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ ఇండియా యొక్క అధికారాల అంశంతో వ్యవహరించలేదు.

31. అంతేకాక, **వి. సుధీర్ (పైన పేర్కొన్న)** లోని న్యాయమూర్తులు అటువంటి అధికారాన్ని ఇవ్వవలసి వస్తే, అది చట్టబద్ధంగా ఇవ్వబడాలని అభిప్రాయపడ్డారు. సూత్రప్రాయంగా, విస్తృత ప్రతిపాదనతో విభేదాలు ఉండకపోవచ్చు , చట్టబద్ధమైన నిబంధనల ప్రకారం బార్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ ఇండియాతో అలాంటి అధికారం ఇప్పటికే ఉందా అనేది సమస్య. సెక్షన్ 7 కింద పేర్కొన్న విధంగా బార్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ ఇండియా విధులు , సెక్షన్ 7 లోని సబ్-సెక్షన్ (1)లోని క్లాజ్ (జి) కింద రాష్ట్ర బార్ కౌన్సిల్‌లపై సాధారణ పర్యవేక్షణ మరియు నియంత్రణను సూచించాయి. . ఇంకా, సబ్-క్లాజ్ (ఎల్) కింద , బార్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ ఇండియాకు పేర్కొన్న చట్టం ద్వారా లేదా దాని క్రింద ఇవ్వబడిన అన్ని ఇతర విధులను

నిర్వహించడానికి మరియు పైన పేర్కొన్న విధులను నిర్వర్తించడానికి అవసరమైన అన్ని ఇతర పనులను చేయడానికి క్లాజ్ (m) కింద అధికారం ఉంది. అధికారాలు శాసనసభ ద్వారా అందించబడినట్లుగా విస్తృతమైనవి మరియు విశాలమైనవి. ఆ విధంగా , సెక్షన్ 24(1) ప్రకారం , బార్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ ఇండియాకు నిబంధనలను సూచించే చట్టబద్ధమైన అధికారం ఉన్నట్లయితే , ఒక వ్యక్తి న్యాయవాదిగా రాష్ట్ర జాబితాలో చేరడానికి అర్హత ఉన్న వ్యక్తిగా పరిగణించబడవచ్చు , అప్పుడు బార్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ ఇండియా సూచించిన నమోదుకు ముందు శిక్షణ కోర్సు లేదా పరీక్షను చేపట్టడంలో భారతదేశం దాని అధికార పరిధి లేకుండా లేదని మేము నమ్ముతాము.

32. ఏవైనా సందేహాలు ఉంటే , మేము పేర్కొన్న చట్టంలోని సెక్షన్ 49(1)(ag) ని తప్పక చూడవల్సిందే, ఇది నియమాలను రూపొందించడానికి బార్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ ఇండియా యొక్క సాధారణ అధికారాలతో వ్యవహరించేటప్పుడు , న్యాయవాదులుగా నమోదు చేసుకోవడానికి అర్హత ఉన్న వ్యక్తి యొక్క తరగతి లేదా వర్గం అను అంశంలో , బార్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ ఇండియాకు అన్ని అధికారాలు ఇవ్వబడిన అంశం. అందువల్ల, బార్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ ఇండియా ద్వారా న్యాయవాదుల నమోదు కోసం పరీక్షకు సంబంధించిన నిబంధనను సందేహించలేము. బార్‌లోకి ప్రవేశం యొక్క నాణ్యత నియంత్రణ అత్యంత ఆవశ్యకమని మేము ప్రారంభంలోనే పేర్కొన్నాము.

33. సెక్షన్ 49 కింద బార్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ ఇండియాకు విస్తృత అధికారాలను ఇవ్వడం శాసనసభ లక్ష్యం, ఇది నిబంధనలను రూపొందించే అధికారాలను ఇస్తుంది , సెక్షన్ 24(3)(డి) తో చ దివితే, ఇది నిబంధనలను సూచించే అధికారాలను ఇస్తుంది. బార్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ ఇండియా నిబంధనల ప్రకారం న్యాయవాదిగా నమోదు చేసుకునే అర్హత కోసం , అటువంటి నిబంధనలు మరియు ప్రమాణాలు అందించడానికి పేర్కొన్న చట్టం ప్రకారం బార్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ ఇండియాకు ఇవి తగిన అధికారాలు అనే నిర్ధారణకు మేము వచ్చాము.

34. అందువల్ల, మాకు సూచించబడిన ప్రశ్నలను పరిశీలిస్తున్నప్పుడు , బార్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ ఇండియా అధికారాలపై , **వి. సుధీర్ (పైన పేర్కొన్న)** లో ఈ కోర్టు ఇచ్చిన తీర్పు ద్వారా విధించబడిన నిషేధం నిలువజాలదనేది మాత్రమే ముగింపు అని మేము భావిస్తున్నాము. మరియు , **వి. సుధీర్ (పైన పేర్కొన్న)** సరైన చట్టాన్ని నిర్దేశించాడని మేము నమ్మలేము.

35. ఆల్ ఇండియా బార్ ఎగ్జామినేషన్‌ను ఏ దశలో నిర్వహించాలి – ఏ ఒక్క పరిస్థితిలో ముందా లేదా తర్వాతా అనేది పోస్ట్‌ని బార్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ ఇండియాకు వదిలివేయవలసి ఉంటుంది. ఆల్ ఇండియా బార్ ఎగ్జామినేషన్‌ను నిర్వహించడం లో ముఖ్యంగా విరామ కాలానికి సంబంధించి పరిణామాలు ఉన్నాయి మరియు వాటిని పరిశోధించడం ఈ కోర్టుకు కాదు , కానీ దానిని బార్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ ఇండియాకు వదిలివేయడం సముచితం. రెండు పరిస్థితుల యొక్క చక్కని విషయాలను చూడండి. అయినప్పటికీ, పెద్ద పరిణామాల దృష్ట్యా , ఆల్ ఇండియా బార్ ఎగ్జామినేషన్‌లో పాల్గొనే అన్ని అంశాలు కాకపోయినా , ముఖ్యంగా కోర్టు సహాయకుడు చేసిన కొన్ని సూచనల దృష్ట్యా , కొన్నింటిని పరిశోధించడం సముచితమని మేము భావిస్తున్నాము.

36. ఆల్ ఇండియా బార్ ఎగ్జామినేషన్ సంవత్సరానికి రెండుసార్లు నిర్వహించబడుతుందనే వాస్తవాన్ని మేము గమనించవచ్చు. ఈ షెడ్యూల్‌ను ఖచ్చితంగా పాటించాల్సిన అవసరం ఉంది , లేకపోతే లా డిగ్రీలు ఉన్న విద్యార్థులు తమ సమయం వృధాగా ఉంటారు.

37. లేవనెత్తిన ప్రశ్నలలో ఒకటి , న్యాయ విశ్వవిద్యాలయం /కళాశాల నుండి పరీక్షలో ఉత్తీర్ణత సాధించడం లేదా అటువంటి డిగ్రీని పొందడం ద్వారా మాత్రమే ఒక వ్యక్తి ఆల్ ఇండియా బార్ ఎగ్జామినేషన్‌కు అర్హత పొందాలా ? భారతదేశంలో, వివిధ గుర్తింపు పొందిన సంస్థలు న్యాయ డిగ్రీలను అందజేస్తాయి , తరచుగా వివిధ సమయాల్లో ఫలితాలను ప్రకటిస్తాయి. ఆందోళన ఏమిటంటే, ఫలితం ప్రకటించనందున ఒక వ్యక్తి ఆల్ ఇండియా బార్ ఎగ్జామినేషన్‌లో హాజరయ్యే

అవకాశాన్ని కోల్పోవచ్చు, ఇది న్యాయస్థాన ప్రక్రియలలో పని చేసే అవకాశం లేకుండా చాలా సుదీర్ఘ విరామ కాలానికి దారి తీస్తుంది.

38. అన్ని పరీక్షలలో ఉత్తీర్ణత సాధించిన విద్యార్థులు లా చివరి సంవత్సరం కోర్సు యొక్క చివరి సెమిస్టర్‌ను అభ్యసించడానికి అర్హులు కావడానికి , అదే రుజువును సమర్పించిన తర్వాత , ఆల్ ఇండియా బార్ ఎగ్జామినేషన్ కు అనుమతించవచ్చని కోర్టు సహాయకుడి (అమికస్) నుండి వచ్చిన సూచనను అంగీకరించడానికి మేము మొగ్గు చూపుతున్నాము. ఆల్ ఇండియా బార్ ఎగ్జామినేషన్ ఫలితం యూనివర్సిటీ/కళాశాల అధ్యయనంలో అవసరమైన అన్ని భాగాలలో ఉత్తీర్ణత సాధించిన వ్యక్తికి లోబడి ఉంటుంది. ఇది ఆల్ ఇండియా బార్ ఎగ్జామినేషన్ ఫలితాలు నిర్దిష్ట కాలానికి చెల్లుబాటు అయ్యేలా ఉంటుంది.

39. చాలా తరచుగా, న్యాయ విశ్వవిద్యాలయం/కళాశాల నుండి పరీక్షలో ఉత్తీర్ణత సాధించిన తేదీ మరియు నమోదు తేదీ మధ్య విరామం ఉంటుంది. లా గ్రాడ్యుయేట్‌కు కొన్ని విధులు నిర్వర్తించే అర్హత ఈ విధంగా తలెత్తవచ్చు. చేసిన సూచన ఏమిటంటే , పరీక్షలో ఉత్తీర్ణత సాధించిన తేదీ మరియు నమోదు తేదీ మధ్య కాలంలో , బార్ పరీక్షకు ఇంకా హాజరుకాని లేదా పేర్కొన్న చట్టం ప్రకారం నమోదు చేసుకోని డిగ్రీ ఉన్న గ్రాడ్యుయేట్ అయినా న్యాయవాద వృత్తికి చెందిన న్యాయస్థానాల ముందు న్యాయవాదిగా వ్యవహరించడం లేదా వాదించే పని కాకుండా అన్ని పనులను చేయగలగాలి . మేము ఈ సూచనకు మా అనుజ్ఞ ఇస్తున్నాము.

40. బార్‌లో సీనియారిటీకి సంబంధించిన మరో సమస్య తలెత్తుతుంది. ఛాంబర్ కేటాయింపు , న్యాయ పదోన్నతుల (ఎలివేషన్) సమయంలో మొదలైన అనేక ప్రయోజనాల కోసం ఇది అవసరం. న్యాయవాది పుట్టిన తేదీ ఆధారంగా నమోదు తర్వాత (పోస్ట్-ఎన్‌రోల్‌మెంట్) పరీక్ష విషయంలో సీనియారిటీని నిర్ణయించడం అనేది సెక్షన్ 21 ప్రకారం చట్టబద్ధమైన గుర్తింపును కలిగి

ఉన్నట్లు పేర్కొనబడింది . ప్రస్తుత చట్టం ప్రకారం , ఏదైనా ముందు లేదా తర్వాత నమోదు పరీక్షలో ఇలాంటి ప్రమాణాలు సరిపోతాయని సూచించబడింది. పేర్కొన్న చట్టంలోని సెక్షన్ 49(1)(ae) ప్రకారం న్యాయవాదుల మధ్య సీనియారిటీని నిర్ణయించే నియమాలను రూపొందించే అ ధికారాలు బార్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ ఇండియాకు ఉన్నాయని కూడా మనం ఇక్కడ గమనించాలి .

41. ఆల్ ఇండియా బార్ ఎగ్జామినేషన్‌లో ఉత్తీర్ణత సాధించడానికి అపరిమిత ప్రయత్నాలు ఈ కోర్టు ముందు ప్రతిపాదించబడిన స్కీమ్‌లో ఉండవని మరియు ఈ కోర్టు అలా చేయడానికి తగినట్లుగా భావించే ఎన్ని ప్రయత్నాలకైనా పరిమితం చేయాలని కోర్టు సహాయకుడు (అమికస్) సూచించింది. ఆల్ ఇండియా బార్ ఎగ్జామినేషన్‌లో పాల్గొనడానికి లా గ్రాడ్యుయేట్‌కు అందుబాటులో ఉన్న అవకాశాల సంఖ్యను సూచించడానికి మేము మా స్వంతంగా సంకోచిస్తాము , ప్రత్యేకించి ఆల్ ఇండియా బార్ ఎగ్జామినేషన్‌లో ఉత్తీర్ణత సాధించిన తర్వాత మాత్రమే అతను నమోదుకు ముందు పరీక్షకు నమోదు చేసుకోవడానికి అర్హులు – నమోదు కు ముందు పరీక్ష నమోదు తర్వాత పరీక్ష (పోస్ట్-ఎన్‌రోల్‌మెంట్) విషయంలో , ఆల్ ఇండియా బార్ ఎగ్జామినేషన్‌లో నమోదు మరియు ఉత్తీర్ణత మధ్య రెండు సంవత్సరాల వ్యవధి ఇప్పటికే పేర్కొనబడింది.

42. కోర్టు సహాయకుడు (అమికస్) ఇతర ఉద్యోగాలను చేప ట్టిన మరియు తర్వాత ఏదో ఒక దశలో తమను తాము న్యాయవాదులుగా నమోదు చేసుకోవాలనుకునే వ్యక్తుల సమస్యను కూడా లాంఛనప్రాయం చేయాలని ప్రయత్నించారు. బార్‌లో నమోదు చేసుకున్నప్పటికీ , మరొక ఉద్యోగం చేయాలని నిర్ణయించుకుని , గణనీయమైన కాలం తర్వాత పదవీ విరమణ తర్వాత కూడా తిరిగి వృత్తిలోకి రావాలని నిర్ణయించుకున్న వ్యక్తులు కూడా ఉండవచ్చు . ఆ నేపథ్యంలోనే సెక్షన్ 49(1)(ah) కింద రూల్ మేకింగ్ పవర్‌ని నేర్చిన అమికస్ సూచించారు. ప్రాక్టీస్ నుండి గణనీయమైన విరామం తర్వాత తిరిగి ప్రాక్టీస్‌లోకి వచ్చే న్యాయవాదులకు పరీక్ష అవసరమయ్యేలా

పేర్కొన్న చట్టం యొక్క అమలు చేయవచ్చు . గణనీయమైన కాలం పాటు (ఐదేళ్లపాటు చెప్పాలంటే) న్యాయవాద వృత్తికి చెందని ఉద్యోగంలో చేరిన నమోదైన అడ్వకేట్‌ను కొత్త నమోదిగా పరిగణించబడేలా తగిన నియమాలను రూపొందించవచ్చు అనే సూచనను సూత్రప్రాయంగా అంగీకరించడానికి మేము మొగ్గు చూపుతున్నాము. కొత్తగా నమోదు చేసుకున్న వ్యక్తి మరియు అర్హతను తిరిగి పొందడానికి , ఆ వ్యక్తి మరోసారి ఆల్ ఇండియా బార్ పరీక్ష రాయవలసి ఉంటుంది. న్యాయవాదిగా ఎక్కువ ప్రాక్టీస్ గల మరియు సంబంధం లేని ఉద్యోగము యొక్క అవసరాలు వేర్వేరుగా ఉన్నాయని మేము నమ్ముతున్నాము. ఒక వ్యక్తి న్యాయశాస్త్రంలో డిగ్రీ లేదా నమోదు చేసుకున్నప్పటికీ, ఏదైనా సంబంధం లేని ఉద్యోగంలో సుదీర్ఘ విరామం ఉన్నట్లయితే , కోర్టుకు సహాయం చేసే అతని సామర్థ్యం అతనితో కొనసాగుతుందని దీని అర్థం కాదు. అతను మళ్లీ తన నైపుణ్యాలను మెరుగుపరుచుకోవాలి మరియు పరీక్షించుకోవాలి. అందువల్ల, ఏదేని సంబంధం లేని ఉద్యోగంలో గణనీయమైన విరామం ఉన్నట్లయితే , బార్ కౌన్సిల్ ఇండియాచే నిర్దేశించబడిన ప్రమాణాలు ఉండాలి. ఆ అర్హతను తిరిగి పొందడానికి, వ్యక్తి పునఃపరీక్షకు లోబడి ఉంటారని మరియు మరోసారి ఆల్ ఇండియా బార్ ఎగ్జామినేషన్‌కు హాజరుకావాలని బార్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ ఇండియా ద్వారా పేర్కొనబడింది.

43. కోర్టు సహాయకుడు (అమికస్) చేసిన ఇతర రెండు సూచనలు ఏమిటంటే , ఏదైనా అభ్యర్థి ఏదైనా నమోదుకు ముందు (ప్రీ-ఎన్‌రోల్‌మెంట్) లేదా నమోదుకూ తర్వాత (పోస్ట్-ఎన్‌రోల్‌మెంట్) బార్ పరీక్షలో పొందిన ఫలితం యొక్క చెల్లుబాటు తప్పనిసరిగా సమయం ద్వారా పరిమితం చేయబడాలి, ఇది బార్ కౌన్సిల్ పరిగణకు విధానపరమైన అంశం. మరియు ప్రతి రాష్ట్ర బార్ కౌన్సిళ్ళు అనుసరించే విధానం యొక్క ఏకరూపత మరియు న్యాయబద్ధతను నిర్ధారించడానికి పేర్కొన్న చట్టంలోని సెక్షన్ 48B కింద ఆదేశాలు జారీ చేయడానికి బార్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ ఇండియా తన అధికారాన్ని వినియోగించుకోవచ్చు. మేము ఈ సూచనలతో ఏకీభవిస్తున్నాము.

44. వివిధ రాష్ట్ర బార్ కౌన్సిళ్ళు నమోదు కోసం వేర్వేరు రుసుములను వసూలు చేస్తున్నాయని అభ్యర్థన నుండి ఉత్పన్నమయ్యే ఒక హెచ్చరిక కూడా మాకు ఉంది. ఇది బార్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ ఇండియా దృష్టికి అవసరమైన అంశము , ఇది ఏకరీతి నమూనాను పాటించేలా చూడడానికి మరియు బార్‌లో చేరే యువ విద్యార్థులు ఆరంభంలోనే ఫీజు అణచివేతకు గురికాకుండా చూసే అధికారాలు కల్గియున్నది.

45. కోర్టు సహాయకుని (అమికస్) సూచనలతో మేము సూత్రప్రాయంగా ఏకీభవిస్తున్నప్పటికీ , ఈ తీర్పు దృష్ట్యా బార్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ ఇండియా తీసుకున్న చర్యల ప్రక్రియలో ఇవి అత్యవసరంగా బార్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ ఇండియా దృష్టికి చేరాలి.

46. **వి. సుధీర్ (పైన పేర్కొన్న)** కేసులో ఈ కోర్టు ఇచ్చిన తీర్పును బట్టి మా ముందు సూచించబడే వ్యతిరేక (విరుద్ధ) దృక్కోణాలు సూచించబడతాయని మేము గమనించవచ్చు మరియు ఇదేమో మంచి చట్టం కాదనే మా అభిప్రాయం దృష్ట్యా, అవి నిజంగా పరిగణనలో నిలువజాలవు.

47. బార్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ ఇండియా కి ఘనమైన పాత్రను ఇచ్చేసేటప్పుడు పైన పేర్కొన్న పరిశీలనలు , కేవలం ఆల్ ఇండియా బార్ ఎగ్జామినేషన్‌లో ఉత్తీర్ణత సాధించడానికి న్యాయ శాస్త్ర ఉపకరణములు బాగా ఉన్న వ్యక్తులు మాత్రమే ఉండేలా చూసుకోవడంతో సహా , బార్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ ఇండియా అది నిర్వహించాల్సిన పాత్ర యొక్క ప్రాముఖ్యత గురించి మరింత స్పృహ కలిగి వుంటుందని మా ఆశ. ఇంకా, చట్టపరమైన స్థితిలో కాలానుగుణ మార్పులు మరియు ఆలిండియా బార్ పరీక్షల పర్యవసాన స్వభావాన్ని దృష్టిలో ఉంచుకుని , గణనీయ విరామ (ఇంటర్‌రెగ్నమ్) వ్యవధిలో ఉన్న పరిస్థితులకు భంగం కలిగించకుండా ఉండేలా మేము ఈ తీర్పును వర్తింపజేయాలనుకుంటున్నాము.
వి. సుధీర్ (పైన పేర్కొన్న) లోని తీర్పును పక్కన పెట్టడం అనేది ముందస్తు నమోదు శిక్షణ అవసరాన్ని తప్పనిసరి చేయడంలో ఏవిధంగానూ అసంబద్ధం కాదని మేము స్పష్టం చేస్తున్నాము. బార్ కౌన్సిల్

ఆఫ్ ఇండియా మూడు మాసాల కాలంలో అవసరమైన చర్యలు తీసుకుంటుందని మేము ఆశిస్తున్నాము. కోర్టు సహాయకుడు అందించిన సహాయాన్ని మేము ఎంతో అభినందిస్తున్నాము.

48. చివరికి, న్యాయ నిర్వహణకు ప్రయోజనం చేకూర్చే విధంగా న్యాయస్థానానికి మరింత సమర్థవంతంగా సహాయం చేయగల యువకులైన ప్రకాశవంతమైన మేదస్సు గల యువకుల నమోదును తీసుకురావడంలో మా అభిప్రాయం సహాయపడుతుందని మేము ఆశిస్తున్నాము.

49. సివిల్ అప్పీల్ మరియు పిటిషన్లు పరిష్కరించబడినవి, ఖర్చులను కక్షిదారులు వారివి వారే ఖర్చులను భరించడానికి వదిలివేయబడతాయి.

న్యాయమూర్తి.

[సంజయ్ కిషన్ కౌల్]

న్యాయమూర్తి.

[సంజీవ్ ఖన్నా]

న్యాయమూర్తి.

[అభయ్ ఎస్. ఓకా]

న్యాయమూర్తి.

[విక్రమ్ నాథ్]

న్యూఢిల్లీ. న్యాయమూర్తి .

ఫిబ్రవరి 10, 2023. [JK మహేశ్వరి]